

Bemærkninger til forslaget

1. De nuværende regler

Justitsministeriet, direktoratet for kriminalforsorgen, har den 10. juni 1976 udsendt cirkulære nr. 126 om udgang til indsatte. Cirkulæret har hjemmel i bekendtgørelse af 21. juni 1973, § 24, om fuldbyrdelse af frihedsstraf og i borgerlig straffelov, §§ 35 og 36.

Udgangstilladelse forudsætter generelt, at der ikke skønnes at foreligge fare for »misbrug«. Her tænkes konkret på personer, som er dømt for »farlig kriminalitet, herunder forsætlig brandstiftelse eller anden almenfarlig forbrydelse, grovere volds- eller sædelighedsforbrydelse, berigelsesforbrydelse forbundet med vold eller trussel om vold eller i øvrigt lovovertrædelser af særlig grov eller professionel karakter«.

Endvidere anbefales forsigtighed, hvis den indsatte tidligere har gjort sig skyldig i undvigelse eller har begået strafbart forhold under tidligere udgang – samt »i øvrigt har misbrugt udgang«. I denne vurdering kan bl.a. inddrages tidligere afsoning.

Kompetencen til bevilling af udgang ligger hos lederne af de enkelte anstalter og arresthuse for så vidt angår indsatte, som afsoner fængsel i mindre end fem år. Direktoratet for kriminalforsorgen træffer afgørelse eller inddrages, hvad angår indsatte, som afsoner mere end fem års fængsel. De enkelte ledere har dog kompetencen til at afgøre ansøgning om »§ 31-udgang«, også selv om den indsatte afsoner en længerevarende frihedsstraf. En »§ 31-udgang« tillades med henblik på bl.a. besøg hos alvorligt syge, nærtstående personer, deltagelse i begravelse, møde i retten eller for anden offentlig myndighed samt lægeundersøgelser.

I forbindelse med udgang kan der fastsættes endog meget detaljerede vilkår. Således kan udgang gøres betinget af ledsagelse, ligesom der kan træffes beslutning om, hvor eventuel overnatning skal ske, og hvorvidt den indsatte må nyde spiritus før eller under udgangen, eller om han eventuelt skal undergive sig behandling mod brug af alkohol.

Udgangstilladelse forudsætter endvidere et bestemt formål. Der kan eksempelvis gives tilladelse med henblik på beskæftigelse eller undervisning (cirkulærets § 15 ff), besøg hos bestemte personer (§ 24), særlige formål (besøg hos sygt familie, begravelse, lægeundersøgelse) (§ 31, stk. 1). For indsatte med fængselsstraffe over 30 dage kan tilladelse yderligere gives med henblik på familiebegivenheder, varetagelse af personlige interesser, indgåelse af ægteskab og fremskaffelse af arbejde eller ophold i forbindelse med løsladelse (§ 31, stk. 2) samt med henblik på at deltage i gudstjeneste, hvis en sådan ikke holdes inden for institutionens mure (§ 37).

Udgange til indsatte i åbne fængsler gives normalt 1. gang efter 4 ugers ophold, mens udgange til indsatte i lukkede fængsler normalt gives 1. gang efter udståelse af ¼ af straffen, dog tidligst efter 10 uger. Der findes en række afvigelser fra disse normer, både i restriktiv og liberal retning.

En udgang med henblik på besøg hos bestemte personer varer normalt 53 timer og bevilges hver tredje uge. Den indsatte har dog mulighed for at opspare op til 4 sådanne udgange.

Alle former for udgang skal af den pågældende myndighed skønnes »formålstjenlig«.

2. Omfang af udgangstilladelser

I 1983 blev der i alt givet 25.452 udgangstilladelser fra anstalter og arresthuse. De fleste udgange, 49,9 pct., blev givet med henblik på besøg hos familie. 21,3 pct. blev givet til foretagelse af indkøb, fremskaffelse af ophold eller arbejde i forbindelse med løsladelsen, og 21,0 pct. blev givet i forbindelse med besøg og vedrører således alene de åbne fængsler. De resterende udgange, 7,8 pct., vedrører samtlige øvrige formål.

Kun i forbindelse med 125 (0,5 pct.) af disse udgange blev der konstateret ny kriminalitet. Dog er der i forbindelse med yderligere 1.726 udgange registreret »anden form for misbrug«; men det er ikke muligt at beskrive denne kategori nærmere, da den omfatter et antal helt banale forsinkelser,